

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 6. helmikuuta 2026
(OR. en)

5371/26

Toimielinten väliset asiat:

2025/0352 (NLE)

2025/0353 (NLE)

ESPACE 10
EEE 6
RECH 17
COMPET 48
IND 27
EU-GNSS 6
TRANS 18
AVIATION 9
MAR 8
TELECOM 17
MI 39
CSC 45
CSCGNSS 6
CSDP/PSDC 35
AELE 4

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus Norjan kuningaskunnan osallistumisesta unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja turvallisten yhteyksien ohjelmaan sekä pääsyä GOVSATCOM-palveluihin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisiin palveluihin koskevista säännöistä

EUROOPAN UNIONIN
JA NORJAN KUNINGASKUNNAN VÄLINEN
SOPIMUS
NORJAN KUNINGASKUNNAN OSALLISTUMISTA
UNIONIN AVARUUSOHJELMAN GOVSATCOM-KOMPONENTTIIN
JA TURVALLISTEN YHTEYKSIEN OHJELMAAN
SEKÄ PÄÄSYÄ GOVSATCOM-PALVELUIHIN JA UNIONIN TURVALLISTEN
YHTEYKSIEN OHJELMAN VALTIOLLISIIN PALVELUIHIN
KOSKEVISTA SÄÄNNÖISTÄ

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'unioni',

ja

NORJAN KUNINGASKUNTA, jäljempänä 'Norja',

jäljempänä yhdessä 'osapuolet', jotka

TUNNUSTAVAT Norjan osallistumisen Euroopan unionin avaruusohjelmaan,

TUNNUSTAVAT osapuolille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvat velvoitteet,

PALAUTTAVAT MIELIIN Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696¹, jäljempänä 'avaruusasetus', sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/588², jäljempänä 'turvallisia yhteyksiä koskeva asetus',

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/696, annettu 28 päivänä huhtikuuta 2021, unionin avaruusohjelman ja Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston perustamisesta sekä asetusten (EU) N:o 912/2010, (EU) N:o 1285/2013 ja (EU) N:o 377/2014 ja päätöksen N:o 541/2014/EU kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 69, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/696/oj>).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/588, annettu 15 päivänä maaliskuuta 2023, unionin turvallisten yhteyksien ohjelman perustamisesta vuosiksi 2023–2027 (EUVL L 79, 17.3.2023, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/588/oj>).

TUNNUSTAVAT, että Norja osallistuu unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan perustuvan toiminnan rahoitukseen Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen yhteistyöstä muilla kuin neljän vapauden alaan kuuluvilla erityisalueilla tehdyn pöytäkirjan 31 ja pöytäkirjan 37 muuttamisesta tehdyn ETA:n sekakomitean erillisen päätöksen mukaisesti,

TUNNUSTAVAT Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen merkityksen oikeudellisena ja institutionaalisen perustana unionin ja Norjan välisen yhteistyön vahvistamiselle ja laajentamiselle turvallisten yhteyksien alalla,

PALAUTTAVAT MIELIIN Norjan kuningaskunnan ja Euroopan unionin välisen sopimuksen turvaluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä, jäljempänä 'tietoturvaluokitus sopimus', joka allekirjoitettiin 22 päivänä marraskuuta 2004 ja joka tuli voimaan 1 päivänä joulukuuta 2004,

PALAUTTAVAT MIELIIN Norjan kuningaskunnan ja Euroopan unionin välillä vaihdettavien turvallisuusluokiteltujen tietojen suojelemista koskevat turvallisuusjärjestelyt, jäljempänä 'turvallisuusjärjestelyt', joista päästiin sopimukseen 22 päivänä lokakuuta 2004,

TUNNUSTAVAT, että neuvoston päätöksessä (YUTP) 2021/698¹ vahvistetaan neuvoston ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan vastualueet sen torjumiseksi, että unionin tai sen yhden tai useamman jäsenvaltion turvallisuuteen kohdistuu uhka, tai sen lievittämiseksi, että unionin taikka sen yhden tai useamman jäsenvaltion olennaisille eduille koituu vakavaa haittaa, tai jos järjestelmän käyttö tai valtiollisten palvelujen tarjoaminen saattaa vaikuttaa unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuuteen, ja että päätöstä (YUTP) 2021/698 sovelletaan avaruusasetuksen 35 artiklassa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 31 artiklassa säädetyllä tavalla,

TUNNUSTAVAT Norjan edut, jotka liittyvät unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman palveluihin,

HALUAVAT tehdä kahdenvälisen sopimuksen Norjan osallistumisesta unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

¹ Neuvoston päätös (YUTP) 2021/698, annettu 30 päivänä huhtikuuta 2021, unionin turvallisuuteen mahdollisesti vaikuttavien unionin avaruusohjelman yhteydessä käyttöön otettujen, toimivien ja käytettyjen järjestelmien ja palvelujen turvallisuudesta sekä päätöksen 2014/496/YUTP kumoamisesta (EUVL L 170, 12.5.2021, s. 178, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2021/698/oj>).

1 ARTIKLA

Sopimuksen tarkoitus

1. Tässä sopimuksessa vahvistetaan Norjan osallistumista unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan sekä Norjan pääsyä GOVSATCOM-palveluihin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisiin palveluihin koskevat säännöt.
2. Norja on GOVSATCOMin osallistuja ja unionin turvallisten yhteyksien osallistuja siltä osin kuin se myöntää luvan GOVSATCOMin käyttäjille ja unionin turvallisten yhteyksien valtiollisten kapasiteettien käyttäjille tai tarjoaa satelliittiviestintäkapasiteetteja tai maasegmentin sijoituspaikkoja tai osan maasegmentin laitteistosta.
3. Tämän sopimuksen nojalla myönnettyt oikeudet eivät rajoita unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman soveltamista. Tällä sopimuksella ei anneta Norjalle päätösvaltaa unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman osalta.
4. Tämä sopimus ei vaikuta unionin oikeuden nojalla perustetun unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin eikä unionin turvallisten yhteyksien ohjelman oikeudelliseen kehykseen ja institutionaaliseen rakenteeseen, Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen sisällytettyihin asiaankuuluviin unionin säädöksiin eikä unionin säädösten täytäntöönpanemiseksi toteutettuihin toimenpiteisiin. Tämä sopimus ei myöskään vaikuta sovellettaviin unionin lakeihin, asetuksiin ja politiikkoihin, joilla pannaan täytäntöön asesulkusitoumukset ja kaksikäyttötuotteiden vientivalvonta.

5. Unioni omistaa kaikki aineelliset ja aineettomat resurssit, jotka ovat osa unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin puitteissa ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman puitteissa kehitettyä valtiollista infrastruktuuria, kuten turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 5 artiklan 2 kohdassa ja 19 artiklan 2 kohdassa säädetään.

6. Tämä sopimus ei vaikuta kummankaan osapuolen muista kansainvälisistä sopimuksista johtuviin oikeuksiin ja velvoitteisiin.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa tarkoitetaan

- 1) 'rahakkeella' yksikköä, jota käytetään komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/1055¹ 2 artiklassa määriteltyjen GOVSATCOM-palvelujen maksamiseen tai korvaamiseen;
- 2) 'määräysvallalla' kykyä käyttää ratkaisevaa vaikutusvaltaa oikeussubjektissa joko suoraan tai yhden tai useamman muun oikeussubjektin välityksellä;

¹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/1055, annettu 30 päivänä toukokuuta 2023, satelliittiviestintäkapasiteetin, palvelujen ja käyttäjälaitteiden yhteiskäyttöä ja priorisointia koskevien sääntöjen vahvistamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696 66 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tehtävän täyttämiseksi (EUVL L 141, 31.5.2023, s. 57; ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1055/oj).

- 3) 'johtorakenteella' kansallisen lainsäädännön mukaisesti nimettyä ja tapauksen mukaan toimitusjohtajalle tai muulle vastaavan päätösvallan omaavalle henkilölle raportoivaa oikeussubjektin elintä, jolle on annettu valtuudet määritellä oikeussubjektin strategia, tavoitteet ja yleinen johtaminen ja joka valvoo ja seuraa johdon päätöksentekoa;
- 4) 'kolmannella maalla' maata, joka ei ole Norja, unionin jäsenvaltio tai muu ETA:n EFTA-valtio, joka osallistuu tapauksen mukaan unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin tai unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan;
- 5) 'unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentilla' tai 'GOVSATCOMilla' avaruusasetuksella perustettua GOVSATCOM-komponenttia;
- 6) 'GOVSATCOMin osallistujalla' avaruusasetuksen 68 artiklassa tarkoitettua osallistujaa;
- 7) 'unionin turvallisten yhteyksien ohjelmalla' turvallisia yhteyksiä koskevalla asetuksella perustettua ohjelmaa;
- 8) 'unionin turvallisten yhteyksien osallistujalla' turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 11 artiklassa tarkoitettua osallistujaa.

3 ARTIKLA

Yhteistyön laajuus

Tässä sopimuksessa määrätään Norjan osallistumisesta unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan sekä Norjan pääsystä GOVSATCOM-palveluihin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisiin palveluihin.

4 ARTIKLA

Osallistuminen GOVSATCOMiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan

Norja on avaruusasetuksen 68 artiklassa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 11 artiklassa tarkoitettu GOVSATCOMin osallistuja ja unionin turvallisten yhteyksien osallistuja siltä osin kuin se myöntää luvan GOVSATCOM-palvelujen tai unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisten palvelujen käyttäjille tai tarjoaa kapasiteetteja, sijoituspaikkoja tai laitteistoja.

Norja määrittää ja panee täytäntöön tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen priorisoinnin Norjan valtuuttamien käyttäjien välillä.

5 ARTIKLA

Turvallisista yhteyksistä vastaava toimivaltainen viranomaisen

Norja nimeää turvallisista yhteyksistä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen.

Turvallisista yhteyksistä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että

- a) tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen käyttö on avaruusasetuksen 34 artiklan 2 kohdassa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaista;
- b) tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen käyttöoikeuksista tehdään päätökset ja niitä hallinnoidaan;
- c) tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien palvelujen käyttämiseen tarvittavia käyttäjälaitteita ja niihin liittyviä sähköisen viestinnän yhteyksiä ja tietoja käytetään ja hallinnoidaan avaruusasetuksen 34 artiklan 2 kohdassa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen yleisten turvallisuusvaatimusten mukaisesti;
- d) perustetaan keskitetty yhteyspiste avustamaan tarvittaessa turvallisuusriskeistä ja uhkista ilmoittamisessa, erityisesti unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman palveluihin vaikuttavien mahdollisesti haitallisten sähkömagneettisten häiriöiden havaitsemisessa.

6 ARTIKLA

Valtiolliset palvelut

1. Tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia palveluja tarjotaan tämän sopimuksen 4 artiklassa tarkoitetuille osallistujille komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2023/1053¹ ja täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2023/1055 vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.
2. Pääsy GOVSATCOM-palveluihin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisiin palveluihin edellyttää, että tämän artiklan mukaiset niiden käyttöä koskevat edellytykset täyttyvät.
3. Seuraavat yhteisöt voidaan hyväksyä GOVSATCOM-palvelujen ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisten palvelujen käyttäjiksi:
 - a) Norjan viranomainen tai julkista valtaa Norjassa käyttävä elin; ja
 - b) luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka toimii a alakohdassa tarkoitetun yhteisön puolesta ja sen valvonnassa.

¹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/1053, annettu 30 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2023/588 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse unionin turvallisten yhteyksien ohjelman nojalla tarjottavien valtiollisten palvelujen toiminnallisista vaatimuksista ja palvelukokonaisuudesta (EUVL L 141, 31.5.2023, s. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1053/oj).

4. Tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetuilla GOVSATCOM-palvelujen ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiollisten palvelujen käyttäjillä on oltava Norjan myöntämä asianmukainen lupa käyttää kyseisiä palveluja, ja niiden on noudatettava avaruusasetuksen 34 artiklan 2 kohdassa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja yleisiä turvallisuusvaatimuksia.

7 ARTIKLA

Satelliittiviestintäkapasiteettien ja -palvelujen tarjoajat

Unioni voi hankkia unionin avaruushjelman GOVSATCOM-komponentin puitteissa seuraavien yhteisöjen tarjoamia satelliittiviestintäkapasiteetteja ja -palveluja:

- a) Norja avaruusasetuksen 68 artiklassa tarkoitettuna GOVSATCOMin osallistujana; ja
- b) norjalaiset oikeushenkilöt, joilla on unionin avaruushjelman GOVSATCOM-komponenttia koskeviin, avaruusasetuksen 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin yleisiin turvallisuusvaatimukseen perustuva asianmukainen hyväksyntä tarjota satelliittiviestintäkapasiteetteja tai -palveluja avaruusasetuksen 37 artiklassa tarkoitetun turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntämenettelyn mukaisesti.

Kyseisiä kapasiteetteja ja palveluja tarjoavaa järjestelmää pidetään valtiollisia palveluja tarjoavana järjestelmänä, jos se täyttää komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2023/1054¹ 2 artiklan 2 a kohdassa vahvistetut vaatimukset. Kyseisen artiklan soveltamiseksi 'jäsenvaltioksi' katsotaan jokin jäsenvaltio tai Norja.

8 ARTIKLA

Palvelujen kannalta olennaiset valmiudet

Euroopan komissio määrittelee tulevia ohjelmakausia varten jaettavien rahakkeiden kokonaismäärän ottaen huomioon käytettävissä olevat määrärahat ja resurssien tarjoajien kanssa tehtyjen sopimusten ehdot.

Norja saa tietyn prosenttiosuuden rahakkeinätäytäntöönpanopäätöksissä (EU) 2023/1053 ja (EU) 2023/1055 vahvistetusta jäsenvaltioiden kokonaisuudesta.

¹ Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2023/1054, annettu 30 päivänä toukokuuta 2023, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/696 soveltamissäännöistä siltä osin kuin on kyse unionin avaruusohjelman nojalla perustetun järjestelmän tarjoamien valtiollisen satelliittiviestinnän palvelujen palvelukokonaisuudesta (EUVL L 141, 31.5.2023, s. 49; ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1054/oj).

9 ARTIKLA

Parempi kattavuus arktisella alueella

Unionin turvallisten yhteyksien ohjelman valtiolliseen infrastruktuuriin voi sisältyä lisäelementtejä lyhyen vasteajan yhteyksien parantamiseksi arktisella alueella.

Tällaisten elementtien suunnitteluun, kehittämiseen, käyttöönottoon ja hyödyntämiseen tarvittava lisärahoitus vahvistetaan 18 artiklassa tarkoitetun sekakomitean päätöksellä, jolla muutetaan tätä artiklaa 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ja se pannaan täytäntöön 12 artiklan mukaisesti.

10 ARTIKLA

Norjalaisten yhteisöjen kelpoisuus- ja osallistumisedellytykset

Tähän sopimukseen sovelletaan avaruusasetuksen 24 artiklaa ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 22 artiklaa, jotka koskevat ohjelmien kelpoisuus- ja osallistumisedellytyksiä.

Jos Euroopan komissio päättää poikkeuksesta avaruusasetuksen 24 artiklan 3 kohdan mukaisesti turvautumatta kyseisen kohdan viimeisessä alakohdassa vahvistettuun poikkeukseen, osallistumiskelpoisen oikeussubjektin on täytettävä seuraavat osallistumisedellytykset:

- a) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti on sijoittautunut Norjaan ja sen johtorakenteet ovat sijoittautuneet Norjaan, unionin jäsenvaltioon tai muuhun ETA:n EFTA-valtioon, joka osallistuu tapauksen mukaan unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin tai unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan;
- b) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti sitoutuu suorittamaan kaikki asiaankuuluvat toiminnot Norjassa, unionin jäsenvaltiossa tai muussa ETA:n EFTA-valtiossa, joka osallistuu tapauksen mukaan unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin tai unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan; ja
- c) osallistumiskelpoinen oikeussubjekti ei ole kolmannen maan tai kolmannen maan yhteisön määräysvallassa.

11 ARTIKLA

Täytäntöönpanopäätökset

Tämän sopimuksen nojalla toteutettaviin toimiin sovelletaan asiaankuuluvia komission täytäntöönpanopäätöksiä, joita sovelletaan unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan.

12 ARTIKLA

Lisärahoitus

Tämän sopimuksen mukaisesti Norja voi tarjota lisärahoitusosuuden lisäelementtien kattamiseksi sillä edellytyksellä, ettei tällaisista lisäelementeistä aiheudu rahoituksellista tai teknistä rasitetta tai viivästystä asianomaisen komponentin asianmukaiseen toteutukseen. Tällainen lisärahoitusosuus vahvistetaan 18 artiklassa tarkoitetun sekakomitean päätöksellä, jolla muutetaan tätä artiklaa 18 artiklan 4 kohdan mukaisesti, ja se käytetään asianomaisen lisäelementin rahoittamiseen avaruusasetuksen 12 artiklan ja turvallisia yhteyksiä koskevan asetuksen 15 artiklan mukaisesti.

13 ARTIKLA

Radiotaajuudet

1. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä Kansainvälisessä televiestintäliitossa (ITU) turvallisia eurooppalaisia yhteyksiä koskevissa taajuuskysymyksissä.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun yhteistyön puitteissa osapuolet suojelevat eurooppalaisten turvallisten yhteyksien järjestelmien tarvitsemaa taajuusjakoa, jotta voidaan varmistaa kyseisten järjestelmien palvelujen saatavuus käyttäjille.

3. Lisäksi osapuolet tunnustavat, että on tärkeää suojata turvallisissa yhteyksissä käytettäviä radiotaajuuksia katkoksilta ja häiriöiltä. Tätä varten ne yksilöivät häiriöiden lähteitä ja etsivät molemminpuolisesti hyväksyttäviä ratkaisuja tällaisten häiriöiden torjumiseksi.

4. Tämän sopimuksen määräysten ei voida tulkita poikkeavan sovellettavista ITU:n määräyksistä, ITU:n radio-ohjesääntö mukaan lukien.

14 ARTIKLA

Unionin taloudellisten etujen suojaaminen

Norja myöntää tarvittavat oikeudet ja valtuudet toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle, Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) ja tilintarkastustuomioistuimelle, jotta ne voivat käyttää toimivaltaansa kattavasti. OLAFin osalta tällaisiin oikeuksiin kuuluu oikeus tehdä tutkimuksia, paikalla suoritettavat todentamiset ja tarkastukset mukaan luettuina, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013¹ mukaisesti.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

15 ARTIKLA

Turvallisuus

1. Osapuolet suojaavat turvallisten yhteyksien järjestelmiä uhkilta, kuten väärinkäytöltä, häiriöiltä, katkoksilta ja ilkivallalta. Osapuolet toteuttavat sen vuoksi kaikki mahdolliset käytännön toimenpiteet varmistaakseen GOVSATCOM-palvelujen ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman palvelujen sekä niihin liittyvän infrastruktuurin ja kriittisen omaisuuden keskeytymättömän toiminnan, käyttöturvallisuuden ja turvatoimet alueellaan.
2. Euroopan komissio aikoo kehittää keinoja unionin avaruushjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman arkaluontoisen omaisuuden, tiedon ja teknologian suojaamiseksi uhilta sekä niiden valvomiseksi ja hallinnoimiseksi.
3. Norja hyväksyy ja panee täytäntöön oikea-aikaisesti lainkäyttöalueellaan toimenpiteet, joilla taataan vastaava turvallisuustaso kuin Euroopan unionissa.

16 ARTIKLA

Osallistuminen komiteoihin

Norjan edustajat kutsutaan osallistumaan tarkkailijoina unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttiin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaan kuuluvien toimien hallinnointia, kehittämistä ja täytäntöönpanoa varten perustettuihin komiteoihin ja työryhmiin asiaankuuluvien sääntöjen ja menettelyjen mukaisesti ja ilman äänioikeutta.

Norja osallistuu ilman äänioikeutta avaruusasetuksella perustetun Euroopan unionin avaruusohjelmaviraston turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan toimintaan unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman asiaankuuluvien osien osalta. Osallistumista rajoitetaan noudattaen unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponenttia ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelmaa varten vahvistettua tiedonsaantitarvetta koskevaa politiikkaa ja turvallisuusjärjestelyjen hyväksyntälautakunnan työjärjestystä.

17 ARTIKLA

Suojatoimenpiteet

1. Kumpi tahansa osapuoli voi 18 artiklassa tarkoitettua sekakomiteaa kuultuaan toteuttaa asianmukaisia suojatoimenpiteitä, joihin kuuluu tämän sopimuksen yhden tai useamman määräyksen soveltamisen keskeyttäminen, jos se toteaa, ettei toinen osapuoli noudata tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Suojatoimenpiteiden hyväksymisen jälkeen osapuolten on aloitettava viipymättä yhteiset neuvottelut sekakomiteassa, jotta tämän sopimuksen kaikkia määräyksiä voidaan soveltaa uudelleen mahdollisimman pian.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden laajuus ja kesto on rajoitettava siihen, mikä on tarpeen tilanteen korjaamiseksi ja sopivan tasapainon varmistamiseksi tästä sopimuksesta johtuvien oikeuksien ja velvollisuuksien välillä. Osapuolet jatkavat ponnistelujaan riidan ratkaisemiseksi 19 artiklan mukaisesti.

18 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Osapuolet perustavat sekakomitean, joka koostuu kummankin osapuolen virallisista edustajista, joiden tiedonsaantitarve on vahvistettu.

2. Sekakomitea valvoo tämän sopimuksen toimintaa ja toimii foorumina, jolla osapuolet vaihtavat näkemyksiä ja tietoja kaikista jommankumman osapuolen esiin tuomista kysymyksistä, jotka liittyvät tämän sopimuksen täytäntöönpanoon.
3. Sekakomitea vahvistaa työjärjestyksensä. Sekakomitea voi päättää perustaa alakomiteoita avustamaan sitä tehtäviensä hoitamisessa. Sekakomitea päättää kyseisten alakomiteoiden tehtävistä.
4. Edellä olevia 9 ja 12 artiklaa voidaan muuttaa sekakomitean päätöksellä. Tällainen muutos tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua kyseisen päätöksen hyväksymispäivästä.
5. Sekakomitea kokoontuu vähintään kahdesti vuodessa ja tarpeen vaatiessa kumman tahansa osapuolen pyynnöstä.
6. Sekakomitea on foorumi, jolla käsitellään Norjan esittämät teknistä apua koskevat pyynnöt.

19 ARTIKLA

Riitojen ratkaisu

Mahdolliset osapuolten väliset riidat asioissa, jotka johtuvat tämän sopimuksen ehdoista, tulkinnasta tai soveltamisesta tai liittyvät niihin, ratkaistaan yksinomaan osapuolten välisin neuvotteluin, eikä niitä viedä minkään kansallisen tai kansainvälisen tuomioistuimen tai kolmannen tahon ratkaistavaksi.

20 ARTIKLA

Sopimuksen voimaantulo, muuttaminen ja irtisanominen

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä tarkoitusta varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta.
2. Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten kirjallisella sopimuksella. Mikä tahansa tämän sopimuksen muutos tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä tarkoitusta varten tarvittavien sisäisten menettelyjensä päätökseen saattamisesta.
3. Tämä sopimus on voimassa 31 päivään joulukuuta 2027. Sen voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä perättäisiksi kymmenen vuoden kausiksi, jollei kumpikaan osapuoli ilmoita kolme kuukautta ennen ensimmäisen soveltamiskauden tai kyseessä olevan kymmenvuotisen voimassaolojakson päättymistä toiselle osapuolelle kirjallisesti aikomuksestaan olla jatkamatta tämän sopimuksen voimassaoloa.
4. Kumpi tahansa osapuoli voi ilmoittaa toiselle osapuolelle kirjallisesti aikomuksestaan irtisanoa tämä sopimus. Irtisanominen tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua ilmoituksen vastaanottamisesta.
5. Tämän sopimuksen soveltamiskauden päätyttyä 3 kohdan nojalla tai sen tultua irtisanotuksi 4 kohdan nojalla osapuolten on sovellettava sitä kaikkiin unionin avaruusohjelman GOVSATCOM-komponentin ja unionin turvallisten yhteyksien ohjelman tai tämän sopimuksen puitteissa rahoitettaviin hankkeisiin, toimiin ja toimintoihin kyseisiä hankkeita, toimia ja toimintoja koskevien sopimusjärjestelyjen päättymiseen asti.

6. Jos avaruusasetusta, turvallisia yhteyksiä koskevaa asetusta tai yhtä tai useampaa tässä sopimuksessa tarkoitettua täytäntöönpanopäätöstä muutetaan, ne kumotaan tai niitä muutoin tarkistetaan, tässä sopimuksessa olevat viittaukset avaruusasetukseen, turvallisia yhteyksiä koskevaan asetukseen tai tapauksen mukaan asiaankuuluviin täytäntöönpanopäätöksiin on katsottava viittauksiksi muutettuun, kumottuun tai muutoin tarkistettuun säädökseen tai säädöksiin.

21 ARTIKLA

Todistusvoimaiset kielet

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja norjan kielellä, ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.

TÄMÄN VAKUUDEKSI tätä varten asianmukaisesti valtuutetut allekirjoittaneet ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty ... ssa/ssä ... päivänä ...kuuta vuonna ...

Euroopan unionin puolesta

Norjan kuningaskunnan puolesta